

ÚJLAKI HANGOK

AZ ÚJLAKI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

IX. évf. KÜLÖNSZÁM

2004. HÚSVÉT

Introitusz

*Ki nyitja meg a betett könyvet?
Ki szegi meg a töretlen időt?
Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
emelve és ledöntve lapjait?*

*Az ismeretlen tűzvészébe nyúlni
ki merészel közülünk? S ki merészel
a csukott könyv leveles sűrűjében,
ki mer kutatni? S hogy mer puszta kézzel?*

*És ki nem fél közülünk? Ki ne félne,
midőn szemét az Isten is lehúnyja,
és leborúlnak minden angyalok,
és elsötétül minden kreatúra?*

*A bárány az, ki nem fél közülünk,
egyedül ő, a bárány, kit megöltek.
Végigkocog az üvegtengeren
és trónra száll. És megnyitja a könyvet.*

Pilinszky János

Ne féljete!

Húsvét hajnalán minden másképp alakult. Nem volt igazuk a nép véneinek, a farizeusoknak, az írástudóknak, a főpapoknak és Júdásnak sem. Akik halálra ítélték Jézust, mind tévedtek. Nem lett Ő vesztés galileai próféta. De a félelmükben összebújó apostolok, az elhomályosult szemű emmauszi tanítványok sem értették, hogy mindezen eseményeknek be kellett következniük. A feltámadás ténye nyitotta fel szemüket. Akkor vált valóvá, amit Jézus búcsúbeszédében mondott: Ne nyugtalanodjék szívetek! Higgyetek Istenben és bennem. Elmegyek Atyám házába, ahol helyet készítetek nektek, majd ismét eljövök és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én. (vö. Jn 14, 1-3)

Köszönjük, Urunk, az örömteli csalódást, rólunk való gondoskodásodat, hogy feltámadásoddal új élet távlatát nyitottad meg számunkra. Köszönjük az ajkaidról többször elhangzó biztatást: *Ne féljete!* Köszönjük, hogy a földi élet befejezése új kezdet lehet. Az apostolok megtapasztalták, hogy nem hagytál el bennünket. Add, hogy mi is át tudjuk érezni ezen a húsvéton, hogy a Tied vagyunk és mindig velünk vagy.

Keglevich Lászlóné

„Halála és feltámadása által”

Talán a Szent Három Nap liturgiája őrizte meg a legjobban az Egyház hagyományos liturgikus kereteit, melyben érzékelhető módon jut kifejezésre az a mély hit, amit a korai egyházban Jézus személyének és tetteinek az ismerete alapoz meg. A krisztushívők az utolsó vacsora emlékére és a Krisztustól alapított Oltáriszentség megünneplésére összegyűlve emlékeztek Jézus tetteire, mintegy válaszként a próféták jövődőléséből felidézettek-re. Annak ellenére, hogy minden egyes szentmisében a húsvéti misztérium jelenik meg, mégis húsvét ünnepe különösképpen is megérinti a megtérő lélekkel a Megváltó szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról elmélkedő hívőt.

A 'Szenvedő Szolga', akinek szava sem hangzik a tereken, aki utálat tárgya lehet, hiszen nem felemelő halállal hal meg egy tisztességes élet végén szeretteinek körében, vagy római mintára, becsületét megőrizve, kardjába dőlve. Az Ő halála külsőleg egy gonosztevő halála, temetése pedig titokban történik. Mikor Szent Pál az Areiopagoszon kifejti a megváltásról szóló keresztény tanítást, kezdetben mindenki figyelemmel hallgatja. Ám abban a pillanatban, amikor rátér a Megfeszített Megváltóra, Krisztus kereszthalálának értelmére, elfordulnak tőle a körülötte állók. Az a Megváltó, akinek érkezésére,

nyugodtan mondhatjuk, egész Izrael várt és pompával készült, ami kifejezésre is jut a virágvasárnapi bevonulásban, úgy távozik a földi életből, ahogy arra senki sem számítana a kortársak közül. Maguk a tanítványok is megrendülnek a keresztfeszítés eseményétől.

A Feltámadottal való találkozás és a Szent Három Nap eseményeinek a Szentlélek eljövetele utáni teljesebb megértése azonban széthasítja a Krisztus halálakor beálló tompa csöndet. A Megváltás fényé és átformáló ereje még szorosabbra köti a tanítványok és Krisztus kapcsolatát egészen a vértanúság koronájáig. Ez a hit jelenik meg a kibontakozó Egyház életében, ez a hit határozza meg a Jézus Krisztus nevére megkeresztelkedő hívő egyéni cselekvéseit, és ennek a hitnek az ellenállhatatlan erejére eszmél rá a feltámadás örömét megünneplő, évről-évre visszatérő húsvéti liturgiában. Arra ösztönzi, hogy hozzá forduljon, belé kapaszkodjon, mert csak Ő teheti teljessé az Istenország örömét. Ez az Ország már itt van, és nekünk kell megtenni Krisztus felé a lépést, mert Ő már megtette felénk azzal, hogy meghalt értünk, hogy megváltott minket, hogy közöttünk maradt az Oltáriszentségben és támogat minket kegyelmével.

Dr. Szurómi Szabolcs Anzelm

Áldott húsvéti ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!

Húsvéti fák

Azon a vasárnap
ujjongtak a pálmák,
mert a megváltásnak
messiási álmát
valósulva látta
Jeruzsálem népe,
Jött Jézus...lepleket
dobtak le elébe,
s lengettek fölötte
büszke palmaágat,
azon a vasárnap.

Akkor csütörtökön
a szelíd olajfák
karcsú ágaikat
lankadtan lehajták,
mert a Getsemane-
kertben gyötrelemmel
vért verejtékezett
egy magános ember,
vére szétfolyott
a fekete rögökön,
akkor csütörtökön.

Azon a pénteken
szomorú szél susog,
búsan hajladoztak
bánatos cédrusok,
mert fönna a Golgotán
cédrusfából ácsolt
keresztben függött
egy véresre korbácsol,
meggyötört, megkínzott
kihűlt, sápadt tetem,
azon a pénteken.

S a másik vasárnap
úgy pirkadat tájba
kivirult a világ
valamennyi fája,
északi fenyőktől
délzsi pálmáig
mind üdén kizöldell,
lombot hajt, virágozik,
mert halottaiból
Jézus im feltámadt
ezen a vasárnap!

Kunszery Gyula

Húsvéti meglepetés

Isten húsvét hajnalban meglepte az emberiséget: feltámasztotta Jézust a halálból. Húsvét ünnepeinek evangéliumi szakaszai mind erről a meglepetésről szólnak. Meglepődnek az asszonyok, Mária Magdolna, Péter és János, az apostolok, a tanítványok. A feltámadás meglepi azokat is, akik Jézust keresztre feszítették: Pilátust, a katonákat, a nép vezetőit, meséket találnak ki, mi történt Jézus holttestével. Meglepi a farizeusokat is, akik arról beszéltek, hogy majd az idők végén lesz feltámadás. Mindenkit meglep Isten húsvét hajnalban, meglepi a görög örökséget magáénak valló emberiséget is, hiszen a görögök csak arról beszéltek, hogy az emberből *valami* tovább él, a szellemi lélek, de a test csak hadd porladjon.

Jézus feltámadása kinyilatkoztatás Istenről, Jézus Krisztusról és az emberről. Kinyilatkoztatja számunkra, hogy Isten lehetőségei nem érnek ott véget, ahol az ember beleütközik saját korlátaiba. Kinyilatkoztatja Isten teremtető hatalmát és hűségét, az élő Istent, az élet Istent. Amikor az apostolok hirdetik Jeruzsálemben és szerte a világon a titkot, akkor ezt mondják: *Isten, aki feltámasztotta Jézust a halálból.* Ettől fogva ez lesz Isten állandósult jelzője, mert ez a legnagyobb tette. Jézus feltámadása kinyilatkoztatás magáról a mi Urunkról is. Kinyilatkoztatja azt, hogy Jézus él és állandóan jelen van egyházában. A kereszt eseménye nem Jézus veresége, hanem Isten bölcsessége és hatalma, kinyilatkoztatja a kereszt igazi értelmét. Megmutatja azt, hogy kicsoda Jézus: az Atya, aki feltámasztja Jézust a halálból, igazolja, hogy Jézus valóban a Fiú, aki mindvégig engedelmes volt az atyai akarathoz. Jézus nem erre a földi létre tér vissza, Jézus feltámadása azt jelenti, hogy ő emberi természete szerint is részesül abban a dicsőségben, amiben a Fiúnak örökké része van. Végérvényessé válik Jézus megváltói műve. Jézus feltámasztása kinyilatkoztatás rólunk, emberekről is. Arról, hogy a halál nem megsemmisülés, a halál nem pont az életünk végén, a halál *felkiáltójel*, az a szűk kapu, amin keresztül kell mennünk ahhoz, hogy a beteljesülésre eljussunk. A feltámadásról szóló keresztény üzenet nem pusztán azt jelenti, hogy lesz folytatás, hogy van túlvilág, hanem hogy van beteljesedés, hogy hazaérkezünk az atyai házhoz, hogy ott van számunkra hely, és Jézus azért ment előre, hogy helyet készítsen nekünk.

A feltámadás távlatában földi életünk is új minőséget kap, az *új ember* életét kell élnünk. Az örök élet nem a halállal veszi kezdetét, az itt indul el a Szentháromság életében való részesedésünkkel, a keresztségünkkel, ez a megkezdett örök élet fog beteljesedni halálunk után.

Adj meg a Szentlélek mindnyájunknak, hogy az idei húsvét meg hozza számunkra a megváltás titkának átélését, meg hozza számunkra az új embernek a megszületését. Amen.

Dr. Puskás Attila nagybőjti beszédsorozatából idéztünk néhány gondolatot

Jámber asszony siet hozzád,
kendőjével törli orcád

Veronika rejtélye

Két közember segít Jézusnak a kereszttúton: Cirenei Simon és Veronika. Míg azonban az előzőről mindhárom szinoptikus evangélium megemlékezik, az utóbbi nevét, kendőjét, tettét hiába keressük a Bibliában. Pedig a köztudatban úgy él, hogy Veronika kendője megőrizte Krisztus arcvonásait.

Krisztus képmását meggyőző erővel őrzi számunkra a torinói lepel, melyről tudjuk, hol van és hogy néz ki. „Veronika kendője” körül sok a bizonytalanság. Egyesek szerint nyoma veszett, mások tudni vélik, hogy Rómában van, de sosem hangsúlyozzák eredeti voltát, egy harmadik – cáfolható – állítás szerint egy olasz kapucinus kolostor őrzi.

Nagyobb az egyetértés abban, hogy a kendőt 1204-ben vitték volna Rómába Konstantinápolyból, ahová évszázadokkal korábban Edesszából került. A régi források *mandylion*-nak nevezik. Ez az arab szó 'kendő' jelentésű, és a szakirodalom hol „Veronika kendőjét”, hol a torinói leplet sejtí mögötte. Nem abszurd tehát a kérdésfelvetés, hogy valóban két textiláru őrzi-e meg számunkra Jézus arcvonásait, vagy netán a legenda csinált volna kettőt az egyből. Mindenesetre a János-evangélium (20,5-7) határozottan gyolcsról és egy külön kendőről beszél – igaz, lenyomatról nem.

Az „edesszai” legendák a kendő eredetét nem szükségszerűen a Golgotához kapcsolják; az egyik változat szerint Fekete Abgár király lányának, Berenikének küldte volna Jézus ajándékba. Egy másik változat szerint a kendő hozzáérintése leprából gyógyította meg Abgárt. Érdekes, hogy nyugati legendák Tiberius császárról vélik tudni ugyanezt – hogy Veronikától erővel vették-e el a kendőt vagy maga vitte Rómába, abban ingadozás mutatkozik. Mint ahogy abban is, hol és hogyan folytatódott Veronika sorsa. Talán a legötletesebb változat, hogy Zakeussal kötött házasságot, akivel Rómába, majd Dél-Franciaországba költözött.

A *Veronika* név az ún. *Pilátus-akták* (V. sz.) egykorú latin fordításában tűnik fel először. A vér folyásos asszonyt hívják így, és a görög szövegben ugyanitt a *Berniké* név szerepel! A legenda alighanem innen vitte át a nevet a Jézus a Golgotára kísérő asszonyok egyikére (vö. Lk 23,27), akit a Jézus arclenyomatát őrző kendő gazdájának tartott. A név pedig a görög Ber(e)niké latinosítása; azok a középkori magyarázatok, melyek a *vera ikon(a)*, a. m. 'igazi kép(más)' elferdítéséből származtatják a *Veronika* nevet, erőltetett szófejtésnek tekinthetők.

Ami a hatodik stációból igazán fontos, az a magatartás. A Veronikának elkeresztelt asszony példamutatása. Ebben kell őt követnünk: az elesettek erőnk szerinti gyámolításában, a meggyálzott Krisztus vállalásában.

Szazsuzsken József

„Veronika kendője” templomunkban